

Gwasanaeth Nadolig Pendref, 22 Rhagfyr 2024, 10yb

CAROL: E441 / T369 Wele cawsom

Llandegla 1

CERDD: AR Y DDAEAR

Ann+ 1

DARLLENIAD: Ioan 1 : 1 - 18 Y Gair yn gig a gwaed

Rich+ 1

RHYWBETH CERDDOROL GAN Y CRIW 1

DARLLENIAD: Esea 9 : 2 - 7 Y rhyfel drosodd

Llandegla 2

CERDD: MEDDYLIAU MAIR

Phil+ 1

CAROL: E447 / T373 Engyl glân

Sioned E

DARLLENIAD: Luc 1 : 26 - 38 Rhagfynegi genedigaeth Iesu

Gwenno 1

DARLLENIAD: Luc 2 : 1 - 7 Hanes geni Iesu y Meseia

Llandegla 3

CERDD: YMA'N DDIOGEL

Rich+ 2

CAROL: E463 O deuwch, ffyddloniaid

Gwenno 2

DARLLENIAD: Luc 2 : 8 - 20 Y Bugeiliaid a'r Angylion

Rich+ 3

RHYWBETH CERDDOROL GAN Y CRIW 2

DARLLENIAD: Mathew 2 : 1 - 12 Ymweliad y gwŷr doeth

Llandegla 4

CERDD: MAE'R AMSER YN DOD

Ann+ 2

CAROL: E466 / T390 Ganol gaeaf

Llandegla 5

DARLLENIAD: 1 Corinthiaid 13 : 1 - 13 Cariad

Gwenno 3

DARLLENIAD: Rhufeiniaid 12 : 1 - 21 Y bywyd Cristnogol

Ann+ 3

DARLLENIAD: Galatiaid 6 : 1 - 9 Carwch feichiau eich gilydd

Phil+ 2

CERDD: CLYWAIS Y CLYCHAU

Phil+ 3

CAROL: E452 Clywch lu'r nef

Llandegla 6

DARLLENIAD: Mathew 5 : 3-16 Y Gwynfydau, Halen a Goleuni

Llandegla 7

CERDD: CHWILIA AMDANAF

Phil+ 4

RHYWBETH CERDDOROL GAN Y CRIW 3

GAIR A GWEDDI:

BRIAN

CAROL: E448 / T374 Wele gwawriodd

TEG

AR Y DDAEAR

Canwch cloch,
galwch barêd,
dodwch hysbys ar y newyddion fin nos.

Gadewch i bopeth ar y ddaear,
ac o dan y ddaear ac uwch ei phen,
a phopeth yn y môr hefyd,
o'r dderwen i'r octopws,
a'r gwenyn, yr eirth, yr adar, y byfflos a'r bacteria,
a'r bodau dynol,
gymryd sylw.

Mae gennym gyhoeddiad.
Mae'r aros drosodd.
Safodd rhywun yn y bwlch.

Dywedwch wrth y cloff y byddan nhw'n dawnsio
a'r dall yn gweld enfys.
Dywedwch wrth y gorthrymedig y byddan nhw'n rhydd
a'r tlodion yn gyfoethog.
Dywedwch wrth y rhai addfwyn fod eu daear yn barod.

Dywedwch wrth y tywyllwch bod ei ddyddiau wedi'u rhifo
a dywedwch wrth ei weision bach i ffoi,
dywedwch wrth y gormeswyr
y bydd heddwch yn eu goddiweddyd
a gorchuddio eu tanciau â llwch.

Gadewch i'r gwynt ysgwyd y goedwig,
a chrychdonni ar draws y glaswelltiroedd.
Gadewch i bennau'r mynyddoedd ddisgleirio â llawenydd.
Eich Duw sydd drosoch; mae eich Duw gyda chi.
Caned yr holl greadigaeth ei chroeso.

Ond sibrydwch 'o,
mae'r babi'n cysgu.

(Jeremy Williams, y gwreiddiol yn y Saesneg.)

MEDDYLIAU MAIR

Trysorodd Mair yr holl eiriau hyn a myfyrio arnynt yn ei chalon.
Neges yr angel, 'Paid bod ag ofn, ti sy'n cael dy ffafrio'n fawr.'

Trysorodd Mair yr holl eiriau hyn a myfyrio arnynt yn ei chalon.
Geiriau'r bugeiliaid, 'Heddwch ar y ddaear, ewyllys da i bawb.'

Trysorodd Mair yr holl eiriau hyn a myfyrio arnynt yn ei chalon.
Rhoddion y doethion, 'Aur i frenin, aroglarth i Dduw.'

Trysorodd Mair yr holl eiriau hyn a myfyrio arnynt yn ei chalon.
Proffwydoliaeth Simeon, 'Y plentyn hwn fydd cyfodiad a chwymp llawer.'

Trysorodd Mair yr holl eiriau hyn a myfyrio arnynt yn ei chalon.
Gweledigaeth y proffwydi, 'Y bobl yn cerdded yn y tywyllwch a welsant oleuni mawr.'

Trysorodd Mair yr holl eiriau hyn a myfyrio arnynt yn ei chalon.
Cân ei chefnider, 'Ti a fendithir yn anad dim, ac felly hefyd dy blentyn.'

Trysorodd Mair yr holl eiriau hyn a myfyrio arnynt yn ei chalon.
Yr addewid o obaith, 'I ni y genir plentyn, ac fe'i gelwir
bendigedig, cynghorwr, tywysog tangnefedd, Duw nerthol.'

Trysorodd Mair yr holl eiriau hyn a myfyrio arnynt yn ei chalon.

(Dave Hopwood, y gwreiddiol yn y Saesneg.)

YMA'N DDIOGEL

Arglwydd y greadigaeth,
pensaer y sêr,
Capten yr angylion,
a mab Duw goruchaf.

Addewid, proffwyd,
dyn gwyrthiol, Meseia,
Brenin y brenhinoedd,
a Thywysog Tangnefedd.

Saer coed. Gwneuthurwr gwin.
iachawr, arlwywr al-ffresgo.
Athro, pregethwr,
llonyddwr stormydd a chadfridog golchi traed.

Heretic, gwallgofddyn,
cablwr,
cynllunydd gwleidyddol,
“rabble rouser”, rebel,
troseddwr, merthyr.

Hwdini,
“jail-breaker”, ysgydwr daear,
dinistriwr marwolaeth
a chyntafanedig y gwir byw.

Gobeithion ac ofnau'r
cenedlaethau -

Wedi ei lapio,
saith pwys tair owns
ym mreichiau Mair,
yma'n ddiogel.

(Jeremy Williams, y gwreiddiol yn y Saesneg.)

MAE'R AMSER YN DOD

Mae'r amser yn agosáu at enedigaeth Crist:
Mae'r lleuad yn gudd; y nos yn llonydd;
Clychau'r Nadolig o fryn i fryn
Yn ateb ei gilydd yn y niwl.

Pedwar llais pedwar pentrefan yn grwn,
O bell ac agos, ar ddol a rhos,
Chwyddant allan a difa, fel petai drws
Wedi cau rhyngof i a'r sain :

Pedwar llais yn crynu ar y gwynt,
Sy'n ymledu nawr, a gostwng draw,
Heddwch ac ewyllys da, ewyllys da a heddwch,
Heddwch ac ewyllys da, i'r holl ddynolryw.

(Tennyson, y gwreiddion yn y Saesneg.)

CLYWAIS Y CLYCHAU

Clywais y clychau ar ddydd Nadolig
Â'u hen garolau cyfarwydd,
Gwyllt a melys eu geiriau'n ailadrodd
Am heddwch daear ac ewyllys da.

A sut, wrth i'r dydd ddyfod,
Canodd clochdai'r holl greadigaeth
Y gân ddi-dor, di-dor
Am heddwch daear ac ewyllys da.

Canu a chanu ar ei ffordd
Oedd y byd gan droi o nos i ddydd,
Llais y gloch a llafar gân
Am heddwch daear ac ewyllys da.

Ac mewn anobaith ymgrymais fy mhen
"Nid oes heddwch ar y ddaear," dywedais,
"Oherwydd mae casineb yn gryf ac yn gwatwar y gân
Am heddwch daear ac ewyllys da.

Yna canodd y clychau'n uchelach, yn ddyfnach:
"Nid yw Duw wedi marw, ac nid yw'n cysgu;
bydd y drwg yn methu, a'r iawn yn trechu
Â heddwch daear ac ewyllys da.

(Longfellow, y gwreiddiol yn y Saesneg.)

CHWILIA AMDANAF

'Drycha 'mdanaf adeg Nadolig,
Ni fydd angen seren, 'sdi;
Nid ym Methl'em 'dw i bellach,
Rwy' union yno gyda ti.

Efallai wir na weli di fi
yng nghanol y dathliade'.
Tan i ti edrych tu hwnt i'r siope',
Draw o'r addurniade'.

Ond os cymeri eiliad
O brysurdeb y cynllunio,
A sylwi i ddwfn dy galon,
Fe gei di fi'n wastad yno.

Ti yw'r un 'dwi eisiau'n gwmni,
Ti yw'r rheswm 'mod i'n galw,
Yn d'alw'n wastad i'r llonyddwch,
Gan sibrwd, sibrwd dy enw.

'Drycha 'mdanaf adeg Nadolig,
Yn yr hwyl a'r sbort a'r sbri;
Draw ym Methl'em, yma'n Rhuthun,
Rwy' union yno gyda ti.

(Anhysbys, y gwreiddiol yn y Saesneg.)

Ioan 1 : 1 - 18 Y Gair yn gig a gwaed

Yn y dechreuad yr oedd y Gair; yr oedd y Gair gyda Duw, a Duw oedd y Gair. Yr oedd ef yn y dechreuad gyda Duw. Daeth pob peth i fod trwyddo ef; hebddo ef ni ddaeth un dim sydd mewn bod. Ynddo ef yr oedd bywyd, a'r bywyd, goleuni dynion ydoedd. Y mae'r goleuni yn llewyrchu yn y tywyllwch, ac nid yw'r tywyllwch wedi ei drechu ef.

Daeth dyn wedi ei anfon oddi wrth Dduw, a'i enw Ioan. Daeth hwn yn dyst, i dystiolaethu am y goleuni, er mwyn i bawb ddod i gredu trwyddo. Nid ef oedd y goleuni, ond daeth i dystiolaethu am y goleuni. Yr oedd y gwir oleuni, sy'n goleuo pawb, eisoes yn dod i'r byd. Yr oedd yn y byd, a daeth y byd i fod trwyddo, ac nid adnabu'r byd mohono. Daeth i'w gynefin ei hun, ac ni dderbyniodd ei bobl ei hun mohono. Ond cynifer ag a'i derbyniodd, rhoes iddynt hwy, y rhai sy'n credu yn ei enw, hawl i ddod yn blant Duw, plant wedi eu geni nid o waed nac o ewyllys cawd nac o ewyllys gŵr, ond o Dduw.

A daeth y Gair yn gnawd a phreswyllo yn ein plith, yn llawn gras a gwirionedd; gwelsom ei ogoniant ef, ei ogoniant fel unig Fab yn dod oddi wrth y Tad. Y mae Ioan yn tystio amdano ac yn cyhoeddi: "Hwn oedd yr un y dywedais amdano, 'Y mae'r hwn sy'n dod ar f'ôl i wedi fy mlaenori i, oherwydd yr oedd yn bod o'm blaen i.' " O'i gyflawnder ef yr ydym ni oll wedi derbyn gras ar ben gras. Oherwydd trwy Moses y rhoddwyd y Gyfraith, ond gras a gwirionedd, trwy Iesu Grist y daethant. Nid oes neb wedi gweld Duw erioed; yr unig Un, ac yntau'n Dduw, yr hwn sydd ym mynwes y Tad, hwnnw a'i gwnaeth yn hysbys.

Eseia 9 : 2 - 7 Y rhyfel drosodd

Y bobl oedd yn rhodio mewn tywyllwch a welodd oleuni mawr; y rhai a fu'n byw mewn gwlad o gaddug dudew a gafodd lewyrch golau. Amlheast orfoledd iddynt, ychwanegaist lawenydd; llawenhânt o'th flaen fel yn adeg y cynhaeaf, ac fel y byddant yn gorfoleddu wrth rannu'r ysbail. Oherwydd drylliaist yr iau oedd yn faich iddynt, a'r croesfar oedd ar eu hysgwydd, a'r ffon oedd gan eu gyrrwr, fel yn nydd Midian. Pob esgid ar droed rhyfelwr mewn ysgarmes, a phob dilledyn wedi ei drybaeddu mewn gwaed, fe'u llosgir fel tanwydd.

Canys bachgen a aned i ni, mab a roed i ni, a bydd yr awdurdod ar ei ysgwydd. Fe'i gelwir, "Cynghorwr rhyfeddol, Duw cadarn, Tad bythol, Tywysog heddychlon". Ni bydd diwedd ar gynnydd ei lywodraeth, nac ar ei heddwch i orsedd Dafydd a'i frenhiniaeth, i'w sefydlu'n gadarn â barn a chyfiawnder, o hyn a hyd byth. Bydd sêl ARGLWYDD y Lluoedd yn gwneud hyn.

Luc 1 : 26 - 38 Rhagfynegi genedigaeth Iesu

Yn y chweched mis anfonwyd yr angel Gabriel gan Dduw i dref yng Ngalailea o'r enw Nasareth, at wryf oedd wedi ei dyweddïo i wŷr o'r enw Joseff, o dŷ Dafydd; Mair oedd enw'r wryf. Aeth yr angel ati a dweud, "Henffych well, tydi, yr un y rhoddodd Duw ei ffafr iddi! Y mae'r Arglwydd gyda thi." Ond cythryblwyd hi drwyddi gan ei eiriau, a cheisiodd ddirnad pa fath gyfarchiad a allai hwn fod. Meddai'r angel wrthi, "Paid ag ofni, Mair, oherwydd cefais ffafr gyda Duw; ac wele, byddi'n beichiogi yn dy groth ac yn esgor ar fab, a gelwi ef Iesu.

Bydd hwn yn fawr, a Mab y Goruchaf y gelwir ef; rhydd yr Arglwydd Dduw iddo orsedd Dafydd ei dad, ac fe deyrnasa ar dŷ Jacob am byth, ac ar ei deyrnas ni bydd diwedd."

Meddai Mair wrth yr angel, "Sut y digwydd hyn, gan nad wyf yn cael cyfathrach â gŵr?" Atebodd yr angel hi, "Daw'r Ysbryd Glân arnat, a bydd nerth y Goruchaf yn dy gysgodi; am hynny, gelwir y plentyn a genhedlir yn sanctaidd, Mab Duw. Ac wele, y mae Elisabeth dy berthynas hithau wedi beichiogi ar fab yn ei henaint, a dyma'r chweched mis i'r hon a elwir yn ddiffwrwyth; oherwydd ni bydd dim yn amhosibl gyda Duw."

Dywedodd Mair, "Dyma lawforwyn yr Arglwydd; bydded i mi yn ôl dy air di." Ac aeth yr angel i ffwrdd oddi wrthi.

Luc 2 : 1 - 7 Hanes geni Iesu y Meseia

Yn y dyddiau hynny aeth gorchymyn allan oddi wrth Cesar Awgustus i gofrestru'r holl Ymerodraeth. Digwyddodd y cofrestru cyntaf hwn pan oedd Cyrenius yn llywodraethu ar Syria. Aeth pawb felly i'w gofrestru, pob un i'w dref ei hun.

Oherwydd ei fod yn perthyn i dŷ a theulu Dafydd, aeth Joseff i fyny o dref Nasareth yng Ngililea i Jwdea, i dref Dafydd a elwir Bethlehem, i ymgofrestru ynghyd â Mair ei ddyweddi; ac yr oedd hi'n feichiog. Pan oeddent yno, cyflawnwyd yr amser iddi esgor, ac esgorodd ar ei mab cyntafanedig; a rhwymodd ef mewn dillad baban a'i osod mewn preseb, am nad oedd lle iddynt yn y gwesty.

Luc 2 : 8 - 20 Y Bugeiliaid a'r Angylion

Yn yr un ardal yr oedd bugeiliaid allan yn y wlad yn gwarchod eu praidd liw nos. A safodd angel yr Arglwydd yn eu hymyl a disgleiriodd gogoniant yr Arglwydd o'u hamgylch; a daeth arswyd arnynt. Yna dywedodd yr angel wrthynt, "Peidiwch ag ofni, oherwydd wele, yr wyf yn cyhoeddi i chi y newydd da am lawenydd mawr a ddaw i'r holl bobl: ganwyd i chi heddiw yn nhref Dafydd, Waredwr, yr hwn yw'r Meseia, yr Arglwydd; a dyma'r arwydd i chi: cewch hyd i'r un bach wedi ei rwymo mewn dillad baban ac yn gorwedd mewn preseb."

Yn sydyn ymddangosodd gyda'r angel dyrfa o'r llunefol, yn moli Duw gan ddweud: "Gogoniant yn y goruchaf i Dduw, ac ar y ddaear tangnefedd ymhlith y rhai sydd wrth ei fodd."

Wedi i'r angylion fynd ymaith oddi wrthynt i'r nef, dechreuodd y bugeiliaid ddweud wrth ei gilydd, "Gadewch inni fynd i Fethlehem a gweld yr hyn sydd wedi digwydd, y peth yr hysbysodd yr Arglwydd ni amdano."

Aethant ar frys, a chawsant hyd i Fair a Joseff, a'r baban yn gorwedd yn y preseb; ac wedi ei weld mynegasant yr hyn oedd wedi ei lefaru wrthynt am y plentyn hwn. Rhyfeddodd pawb a'u clywodd at y pethau a ddywedodd y bugeiliaid wrthynt; ond yr oedd Mair yn cadw'r holl bethau hyn yn ddiogel yn ei chalon ac yn myfyrio arnynt. Dychwelodd y bugeiliaid gan ogoneddu a moli Duw am yr holl bethau a glywsant ac a welsant, yn union fel y llefaryd wrthynt.

Pan ddaeth yr amser i enwaedu arno ymhen wyth diwrnod, galwyd ef Iesu, yr enw a roddwyd iddo gan yr angel cyn i'w fam feichiogi arno.

Mathew 2 : 1 - 12 Ymweliad y gwŷr doeth

Wedi i Iesu gael ei eni ym Methlehem Jwdea yn nyddiau'r Brenin Herod, daeth seryddion o'r dwyrain i Jerwsalem a holi, "Ble mae'r hwn a anwyd yn frenin yr Iddewon? Oherwydd gwelsom ei seren ef ar ei chyfodiad, a daethom i'w addoli."

A phan glywodd y Brenin Herod hyn, cythruddwyd ef, a Jerwsalem i gyd gydag ef. Galwodd ynghyd yr holl brif offeiriaid ac ysgrifenyddion y bobl, a holi ganddynt ble yr oedd y Meseia i gael ei eni. Eu hateb oedd, "Ym Methlehem Jwdea, oherwydd felly yr ysgrifennwyd gan y proffwyd: " 'A thithau Bethlehem yng ngwlad Jwda, nid y lleiaf wyt ti o lawer ymysg tywysogion Jwda, canys ohonot ti y daw allan arweinydd a fydd yn fugail ar fy mhobl Israel.' "

Yna galwodd Herod y seryddion yn ddirgel ato, a holodd hwy'n fanwl pa bryd yr oedd y seren wedi ymddangos. Anfonodd hwy i Fethlehem gan ddweud, "Ewch, a chwiliwch yn fanwl am y plentyn, a phan fyddwch wedi dod o hyd iddo, rhwch wybod i mi er mwyn i minnau hefyd fynd a'i addoli." Wedi gwranddo ar y brenin aethant ar eu taith, a dyma'r seren a welsent ar ei chyfodiad yn mynd o'u blaen hyd nes iddi ddod ac aros uwchlaw'r man lle'r oedd y plentyn. A phan welsant y seren, yr oeddent yn llawen dros ben. Daethant i'r tŷ a gweld y plentyn gyda Mair ei fam; syrthiasant i lawr a'i addoli, ac wedi agor eu trysorau offrymasant iddo anrhegion, aur a thus a myrr. Yna, ar ôl cael eu rhybuddio mewn breuddwyd i beidio â dychwelyd at Herod, aethant yn ôl i'w gwlad ar hyd ffordd arall.

1 Corinthiaid 13 : 1 - 13 Cariad

Os llefaraf â thafodau meidrolion ac angylion, a heb fod gennyf gariad, efydd swnllyd ydwyf, neu symbal aflafar. Ac os oes gennyf ddawn proffwydo, ac os wyf yn gwybod y dirgelion i gyd, a phob gwybodaeth, ac os oes gennyf gymaint o ffydd nes gallu symud mynyddoedd, a heb fod gennyf gariad, nid wyf ddim. Ac os rhof fy holl feddiannau i borthi eraill, ac os rhof fy nghorff yn aberth, a hynny er mwyn ymffrostio, a heb fod gennyf gariad, ni wna hyn ddim lles imi.

Y mae cariad yn amyneddgar; y mae cariad yn gymwynasgar; nid yw cariad yn cenfigennu, nid yw'n ymffrostio, nid yw'n ymchwyddo. Nid yw'n gwneud dim sy'n anweddus, nid yw'n ceisio ei ddibenion ei hun, nid yw'n gwylltio, nid yw'n cadw cyfrif o gam; nid yw'n cael llawenydd mewn anghyfiawnder, ond y mae'n cydlawenhau â'r gwirionedd. Y mae'n goddef i'r eithaf, yn credu i'r eithaf, yn gobeithio i'r eithaf, yn dal ati i'r eithaf.

Nid yw cariad yn darfod byth. Ond proffwydoliaethau, fe'u diddymir hwy; a thafodau, bydd taw arnynt hwy; a gwybodaeth, fe'i diddymir hithau. Oherwydd anghyflawn yw ein gwybod ni, ac anghyflawn ein proffwydo ni. Ond pan ddaw'r hyn sy'n gyflawn, fe ddiddymir yr hyn sy'n anghyflawn. Pan oeddwn yn blentyn, fel plentyn yr oeddwn yn llefaru, fel plentyn yr oeddwn yn meddwl, fel plentyn yr oeddwn yn rhesymu. Ond wedi dod yn ddyn, yr wyf wedi rhoi heibio bethau'r plentyn. Yn awr, gweld mewn drych yr ydym, a hynny'n aneglur; ond yna cawn weld wyneb yn wyneb. Yn awr, anghyflawn yw fy ngwybod; ond yna, caf adnabod fel y cefais innau fy adnabod. Mewn gair, y mae ffydd, gobaith, cariad, y tri hyn, yn aros. A'r mwyaf o'r rhain yw cariad.

Rhufeiniaid 12 : 1 - 21 Y bywyd Cristnogol

Am hynny, yr wyf yn ymbil arnoch, gyfeillion, ar sail tosturiaethau Duw, i'ch offrymu eich hunain yn aberth byw, sanctaidd a derbyniol gan Dduw. Felly y rhowch iddo addoliad ysbrydol. A pheidiwch â chydymffurfio â'r byd hwn, ond bydded ichwi gael eich trawssffurfio trwy adnewyddu eich meddwl, er mwyn ichwi allu canfod beth yw ei ewyllys, beth sy'n dda a derbyniol a pherffaith yn ei olwg ef.

Oherwydd, yn rhinwedd y gras y mae Duw wedi ei roi i mi, yr wyf yn dweud wrth bob un yn eich plith am beidio â'i gyfrif ei hun yn well nag y dylid ei gyfrif, ond bod yn gyfrifol yn ei gyfrif, ac yn gyson â'r mesur o ffydd y mae Duw wedi ei roi i bob un. Yn union fel y mae gennym aelodau lawer mewn un corff, ond nad oes gan yr holl aelodau yr un gwaith, felly hefyd yr ydym ni, sy'n llawer, yn un corff yng Nghrist, ac yn aelodau bob un i'w gilydd. A chan fod gennym ddoniau sy'n amrywio yn ôl y gras a roddwyd i ni, dylem eu harfer yn gyson â hynny. Os proffwydoliaeth yw dy ddawn, arfer hi yn gymesur â'th ffydd. Os dawn gweini ydyw, arfer hi i weini. Os addysgu yw dy ddawn, arfer dy ddawn i addysgu, ac os cynghori, i gynghori. Os wyt yn rhannu ag eraill, gwna hynny gyda haelioni; os wyt yn arweinydd, gwna'r gwaith gydag ymroddiad; os wyt yn dangos tosturi, gwna hynny gyda llawenydd.

Bydded eich cariad yn ddiragrith. Casewch ddrygioni. Glynwch wrth ddaioni. Byddwch wresog yn eich serch at eich gilydd fel cymdeithas. Rhowch y blaen i'ch gilydd mewn parch. Yn ddiordfwys eich ymroddiad, yn frwd eich ysbryd, gwasanaethwch yr Arglwydd. Llawenhewch mewn gobaith. Safwch yn gadarn dan orthrymder. Daliwch ati i weddio. Cyfrannwch at reidiau'r saint, a byddwch barod eich lletygarwch. Bendithiwch y rhai sy'n eich erlid, bendithiwch heb felltithio byth. Llawenhewch gyda'r rhai sy'n llawenhau, ac wylwch gyda'r rhai sy'n wylo. Byddwch yn gytûn ymhlith eich gilydd. Gochelwch feddyliau mawreddog; yn hytrach, rhodiwch gyda'r distadl. Peidiwch â'ch cyfrif eich hunain yn ddoeth. Peidiwch â thalu drwg am ddrwg i neb. Bydded eich amcanion yn anrhydeddus yng ngolwg pawb. Os yw'n bosibl, ac os yw'n dibynnu arnoch chwi, daliwch mewn heddwch â phawb. Peidiwch â mynnu dial, gyfeillion annwyl, ond rhowch ei gyfle i'r digofaint dwyfol, fel y mae'n ysgrifenedig: “ ‘Myfi piau dial, myfi a dalaf yn ôl,’ medd yr Arglwydd.” Yn hytrach, os bydd dy elynion yn newynu, rho fwyd iddynt; os byddant yn sychedu, rho iddynt beth i'w yfed. Os gwnei hyn, byddi'n pentyrru marwor poeth ar eu pennau. Paid â goddef dy drechu gan ddrygioni. Trecha di ddrygioni â daioni.

Galatiaid 6 : 1 - 9 Carwch feichiau eich gilydd

Gyfeillion, os caiff rhywun ei ddal mewn rhyw drosedd, eich gwaith chwi, y rhai ysbrydol, yw ei adfer mewn ysbryd addfwyn. Ond edrych atat dy hun, rhag ofn i tithau gael dy demtio. Cariwch feichiau eich gilydd, ac felly fe gyflawnwch Gyfraith Crist. Oherwydd, os yw rhywun yn tybio ei fod yn rhywbeth, ac yntau yn ddim, ei dwyllo ei hun y mae.

Y mae pob un i farnu ei waith ei hun, ac yna fe gaiff le i ymffrostio o'i ystyried ei hun yn unig, ac nid neb arall. Oherwydd bydd gan bob un ei bwn ei hun i'w gario. Y mae'r sawl sy'n cael ei hyfforddi yn y gair i roi cyfran o'i holl feddiannau i'w hyfforddwr.

Peidiwch â chymryd eich camarwain; ni chaiff Duw mo'i watwar, oherwydd beth bynnag y mae rhywun yn ei hau, hynny hefyd y bydd yn ei feddi. Bydd y sawl sy'n hau i'w gnawd ei hun yn medi o'i gnawd lygredigaeth, a'r sawl sy'n hau i'r Ysbryd yn medi o'r Ysbryd fywyd tragwyddol. Peidiwn â blino ar wneud daioni, oherwydd cawn feddi'r cynhaeaf yn ei amser, dim ond inni beidio â llaesu dwylo. Felly, tra bydd amser gennym, gadewch inni wneud da i bawb, ac yn enwedig i'r rhai sydd o deulu'r ffydd.

Mathew 5 : 3-16 Y Gwynfydau, Halen a Goleuni

“Gwyn eu byd y rhai sy'n dlodion yn yr ysbryd, oherwydd eiddynt hwy yw teyrnas nefoedd. Gwyn eu byd y rhai sy'n galaru, oherwydd cânt hwy eu cysuro. Gwyn eu byd y rhai addfwyn, oherwydd cânt hwy etifeddu'r ddaear. Gwyn eu byd y rhai sy'n newynu a sychedu am gyfiawnder, oherwydd cânt hwy eu digon. Gwyn eu byd y rhai trugarog, oherwydd cânt hwy dderbyn trugaredd. Gwyn eu byd y rhai pur eu calon, oherwydd cânt hwy weld Duw. Gwyn eu byd y tangnefeddwyr, oherwydd cânt hwy eu galw'n blant i Dduw. Gwyn eu byd y rhai a erlidiwyd yn achos cyfiawnder, oherwydd eiddynt hwy yw teyrnas nefoedd.”

“Gwyn eich byd pan fydd pobl yn eich gwaradwyddo a'ch erlid, ac yn dweud pob math o ddrygair celwyddog yn eich erbyn, o'm hachos i. Llawnhewch a gorfoleddwch, oherwydd y mae eich gwobr yn fawr yn y nefoedd;...”

“Chwi yw halen y ddaear; ond os cyll yr halen ei flas, â pha beth yr helltir ef? Nid yw'n dda i ddim bellach ond i'w luchio allan a'i sathru dan draed. Chwi yw goleuni'r byd. Ni ellir cuddio dinas a osodir ar fryn. Ac nid oes neb yn goleuo kannwyll ac yn ei rhoi dan lestr, ond yn hytrach ar ganhwylbren, a bydd yn rhoi golau i bawb sydd yn y tŷ. Felly boed i'ch goleuni chwithau lewyrchu gerbron eraill, er mwyn iddynt weld eich gweithredoedd da chwi a gogoneddu eich Tad, yr hwn sydd yn y nefoedd.

Cerddi amrywiol wrth gefn

Gwasanaeth Nadolig Pendref

Nadolig, cwrdd yn deulu - cyfeillion
Ceinion crud y canu
Llawen, chwerthin a gwenu
Yng ngolau'r bwrdd; cwrdd y cu.

Cyfarchiad Nadolig (Ioan Myllon)

Caf orchwyl o roi cyfarchiad dilesig
I'r Nadolig; Bwriad;
Doeth a grasol y Dwyfol Dad,
Esgorodd ar was ei gariad.

Dydd Nadolig (Dewi Bach, Pontymeistr)

Dydd mab Duw ydyw, odiaeth – a dydd iach
Yw dydd iechydwrriaeth;
Dydd hylwydd, dyddio helaeth,
Dydd i ni fyw dyddan faeth.

Y Nadolig Hwn (Euryn Ogwen Williams)

A fuost ti ym mhob parti,
A mwynhau dy hun go iawn?
A gefaist ti ddigon i fwyta?
Ydy'r bol a'r hosan yn llawn?

A glywaist ti'r griddfan drwy'r s^wn i gyd
– Ochenaid y gofid sydd yn y byd?
A deimlaist ti rym y cariad
Yn tywynnu o'r gwely gwair?
A rennaist ti'r syndod dwyfol
Fu'n cuddio yng nghalon Mair?

A'r angylion llachar, a welaist ti'r rhain?
Neu ai ti oedd yn plethu'r goron ddrain?

A glywaist ti leisiau nefolaidd
Yn arwain dy siwrnai bob cam?
A welaist ti ddwylo'r baban
Yn gorwedd yn llaw ei fam?
Neu ai ti roddodd hoelion y Nadolig hwn
Yn y dwylo a greodd y byd yn grwn?

Gwaith y Nadolig (Mererid Hopwood)

Mae gwaith y Nadolig yn dechrau
pan ddaw dydd Nadolig i ben,
pan fydd Santa 'di throi hi am adra
a'r goeden yn ddim byd ond pren.

Pan fo'r tinsel yn saff yn yr atic
yn angof mewn dau neu dri blwch,
y cyfarchion a'r cardiau 'di llosgi
ac 'ysbryd yr Wyl' yn hel llwch.

Bryd hynny mae angen angylion
i dorchi'u hadenydd go iawn,
a bryd hynny mae angen lletywr
all wneud lle er bo'r llety yn llawn.

Yr un pryd mae galw am fugail
i warchod y defaid i gyd,
fel mae galw am ddoethion a seren
i egluro tywyllwch y byd.

Mae 'na alw am gast drama'r geni
drwy'r flwyddyn i weithio yn gudd,
am fod gwaith y Nadolig yn anodd,
yn ormod o waith i un dydd.

FERSIWN “CYMRAEG GLIR” LUC 2 : 1-6 O BEIBL.NET

Tua'r un adeg dyma Cesar Awgwstws yn gorchymyn cynnal cyfrifiad drwy'r Ymerodraeth Rufeinig i gyd. Roedd pawb yn mynd adre i'r trefi lle cawson nhw eu geni, i gofrestru ar gyfer y cyfrifiad.

Felly gan fod Joseff yn perthyn i deulu'r Brenin Dafydd, gadawodd Nasareth yn Galilea, a mynd i gofrestru yn Jwdea – yn Bethlehem, hynny ydy tref Dafydd. Aeth yno gyda Mair oedd yn mynd i fod yn wraig iddo, ac a oedd erbyn hynny'n disgwyl babi. Tra oedden nhw yno daeth yn amser i'r babi gael ei eni, a dyna lle cafodd ei phlentyn cyntaf ei eni – bachgen bach. Dyma hi'n lapio cadachau geni yn ofalus amdano, a'i osod i orwedd mewn cafn ar gyfer bwydo anifeiliaid. Doedd dim lle iddyn nhw yn yr ystafell westai.